

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005173

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Дмитро Олегович

2. Dmytro O. Kovalenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: менеджмент

Дата захисту: 01-09-2026

Спеціальність за освітою: міжнародні економічні відносини

Місце роботи здобувача: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15996

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.07, 06.81.12, 06.81.25

Тема дисертації:

1. Ризик-орієнтована трансформація системи стратегічного управління аграрних підприємств.
2. Risk-Oriented Transformation of the Strategic Management System of Agricultural Enterprises

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено теоретико-методичним засадам і практичним рекомендаціям щодо ризик-орієнтованої трансформації стратегічного управління аграрними підприємствами в умовах невизначеності, війни, кліматичних змін та екологічної трансформації. Актуальність зумовлена динамікою військових, природно-кліматичних, фінансових, логістичних та інституційних ризиків і потребою інтегрувати їх у стратегічні рішення. Обґрунтовано перехід від лінійних моделей до нелінійної концепції, за якою середовище підприємства є відкритою системою економічних, природно-кліматичних, ресурсних, інституційних і поведінкових чинників. Стратегію визначено як безперервний процес формування та коригування рішень з урахуванням часових лагів, незворотності й попередньої траєкторії розвитку. Уточнено природу ризику як системоутворюючого елемента стратегічного розвитку, що виникає у взаємодії зовнішніх умов, внутрішніх ресурсних характеристик і управлінських рішень. Розвинуто класифікацію ризиків шляхом виокремлення факторних, інтеракційних і траєкторних ризиків. Сформовано адаптивно-координаційну концепцію прийняття стратегічних рішень, відповідно до якої ризик інтегрується у формування стратегічних

альтернатив, координує управлінські рішення та узгоджує їх із ресурсними можливостями підприємства. Встановлено спричинені війною втрати земельного й виробничого потенціалу, кадровий дефіцит і зниження ефективності ресурсів. Водночас підтверджено адаптивність аграрного сектору та здатність відновлювати виробництво. Удосконалено оцінювання ресурсно-виробничого потенціалу з урахуванням забезпеченості ресурсами, ефективності їх використання, концентрації виробництва й адаптивності підприємства. Розвинуто методичні засади оцінювання ризику банкрутства аграрних підприємств через модифікацію моделі Таффлера авторським індикатором грошової гнучкості капіталу, який характеризує спроможність мобілізувати ліквідні фінансові ресурси для нейтралізації кризових ризиків. Систематизовано кліматично-фізичні, регуляторно-інтеграційні, техніко-технологічні, енергетичні, фінансово-інвестиційні, ринкові та репутаційні ризики зеленого переходу. Запропоновано тривимірну матрицю вибору екоорієнтованих стратегій з урахуванням швидкості виникнення ризику, сили його впливу й адаптивного потенціалу підприємства. Удосконалено архітектуру зеленого фінансування як систему інституційних, фінансових, технологічних та інформаційних елементів. Її інструментами визначено державну підтримку, кредитування, гранти, змішане фінансування, зелені інвестиції та банкінг. Обґрунтовано потребу в національній зеленій таксономії та стандартизації нефінансової звітності. Доведено тривимірну роль інновацій як інструмента мінімізації ризиків, механізму адаптації до структурних трансформацій і чинника еколого-економічної стійкості. Обґрунтовано модель самодостатнього інноваційного оновлення, що спирається на фінансову конверсію прибутку та залучення зеленого капіталу. Сформовано проактивну модель ризик-орієнтованого стратегічного управління, яка інтегрує ризик-менеджмент, екологічні пріоритети, інноваційний розвиток і фінансову самодостатність. Очікуваним результатом є екорезильєнтність аграрних підприємств – здатність забезпечувати сталий розвиток, адаптуватися до загроз і зберігати конкурентоспроможність. Практичне значення результатів полягає в можливості їх використання аграрними підприємствами, органами влади, фінансовими установами, консалтинговими компаніями та інвестиційними фондами для оцінювання стратегічних ризиків, фінансової стійкості й імовірності банкрутства, формування проактивного ризик-менеджменту, зеленого фінансування та інноваційного відновлення. Результати впроваджено в діяльність громадських організацій і підприємств та в освітній процес Державного біотехнологічного університету.

2. The dissertation develops foundations and recommendations for the risk-oriented transformation of strategic management at agricultural enterprises under uncertainty, war, climate change, and ecological transition. Its relevance arises from dynamic military, climatic, financial, logistical, and institutional risks and the need to integrate them into strategic decisions. The transition from linear models to a nonlinear concept is substantiated. The enterprise environment is viewed as an open system of economic, natural-climatic, resource, institutional, and behavioural factors. Strategy is defined as a continuous process of forming and adjusting decisions with regard to time lags, irreversibility, and the previous development trajectory. Risk is interpreted as a system-forming element of strategic development arising from the interaction of external conditions, internal resource characteristics, and managerial decisions. The risk classification is expanded by distinguishing factor, interaction, and trajectory risks. An adaptive-coordination concept of strategic decision-making is developed, under which risk is integrated into the formation of strategic alternatives, coordinates managerial decisions, and aligns them with the enterprise's resource capabilities. The analysis reveals wartime losses of land and production potential, labour shortages, and declining resource-use efficiency. The agricultural sector has nevertheless demonstrated adaptability and capacity to restore production. Assessment of resource and production potential is improved by considering resource availability, utilization efficiency, production concentration, and enterprise adaptability. The methodology for assessing bankruptcy risk is refined by supplementing the Taffler model with an original indicator of capital cash flexibility, which measures the ability to mobilize liquid financial resources to mitigate crisis risks. Climate-physical, regulatory-integration, technological, energy, financial-investment, market, and reputational risks of the green transition are systematized. A three-dimensional matrix for selecting environmentally oriented strategies is proposed, considering the speed of risk emergence, impact intensity, and the enterprise's adaptive capacity. The architecture of green finance is improved as a system of institutional, financial, technological, and information elements. Its instruments include public support, lending, grants, blended finance, green investment, and green

banking. The need for a national green taxonomy and standardized non-financial reporting is substantiated. The threefold role of innovation is demonstrated: it is a tool for risk mitigation, a mechanism for adaptation to structural change, and a factor of environmental and economic resilience. A self-sufficient innovation renewal model based on the financial conversion of profits and attraction of green capital is substantiated. A proactive risk-oriented strategic management model is formed by integrating risk management, environmental priorities, innovative development, and financial self-sufficiency. Its expected outcome is the eco-resilience of agricultural enterprises – their ability to ensure sustainable development, adapt to threats, and maintain competitiveness. The practical value of the findings lies in their application by agricultural enterprises, public authorities, financial institutions, consulting companies, and investment funds to assess strategic risks, financial resilience, and bankruptcy probability; develop proactive risk management and green finance; and support innovation-led recovery. The findings have been implemented by civil-society organizations and enterprises and incorporated into the educational process of the State Biotechnological University.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0126U000988,0122U201108

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Коваленко Д. О. Інтеграція LCA та циркулярної економіки в агропродовольчих системах в умовах екологічної та воєнної вразливості. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2025. №1. Р. 111-117.
- 2. Власенко Т. А., Станіславик О. В., Коваленко Д. О. Доцільність та ризики організації діяльності сільськогосподарських підприємств на засадах циркулярної економіки. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. №4. Р. 207-211.
- 3. Ларіна Т. Ф., Коваленко Д. О., Остахов О. С. Організаційно- економічні аспекти розвитку кадрового потенціалу в процесі впровадження принципів циркулярної економіки на аграрних підприємствах. Бізнес-інформ. 2024. №9. С. 443-449
- 4. Кузьома В., Коваленко Д. Теоретико-практичні аспекти забезпечення продовольчої безпеки на регіональному рівні. Modeling the development of the economic systems, 2024. Vol. 3, Р. 242-249.
- 5. Коваленко Д.О. Ризик як складова формування стратегічних рішень в аграрному секторі: теоретико-методичні засади. Вісник СУЕМ. 2026. Вип. 1 (35), 2026. Том I. С. 22-33
- 6. Коваленко Д. О. Ризик-орієнтоване стратегічне управління аграрних підприємств: роль інновацій. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2026. Том 11. № 1. С. 480 – 484.
- 7. Коваленко Д. О. Сутність та класифікація ризиків у системі стратегічного управління аграрних підприємств. Міжнародна економіка 21 століття в умовах сучасних викликів: пошуки, проблеми, перспективи розвитку. Збірник тез I Міжнародної науково-практичної конференції, 03 жовтня 2024 р. К.: НУБіП України. 2024. 41 с. С. 28-32.
- 8. Коваленко Д.О. Концептуальні засади формування архітектури зеленого фінансування у системі екоорієнтованого агроменеджменту State Biotechnological University. (2026). Глобальні економічні трансформації та цифрові інновації в бізнесі. Глобальні економічні трансформації та цифрові інновації в бізнесі. 15 травня 2026 р. м. Харків. с. 633-635
- 9. Коваленко Д.О. Методична рамка аналізу ризиків у системі стратегічного управління аграрними підприємствами. Advanced Technologies in Scientific Research: Collection of Scientific Papers with

Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. Rotterdam, Netherlands. May 13-15, 2026. С. 531-534

- 10. Хвостіков А.І., Коваленко Д.О. Науково-методичні підходи до побудови стратегічного ризик-орієнтованого управління бізнес-суб'єктами. С. 413-416. Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, 23 квітня 2026 р. Полтава : ПДАУ, 2026. 613 с.
- 11. Коваленко Д.О. Кадрові аспекти розвитку аграрних підприємств на засадах циркулярної економіки. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем»: тези доповідей, 4 грудня 2024 р. – Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2024. С. 355-357.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0126U000988,0122U201108

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ларіна Тетяна Федорівна

2. Tetiana F. Larina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3149-8430

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лагодієнко Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Lahodiienko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8472-1395

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права»

Код за ЄДРПОУ: 21307754

Місцезнаходження: прос. Героїв України 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлова Олена Миколаївна

2. Olena M. Pavlova

Кваліфікація: д.е.н., проф., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8696-5641

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Сергій Валентинович

2. Serhii V. Rudenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2874-1957

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гіржева Ольга Миколаївна

2. Olga M. Girzheva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4548-3512

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Гросул Вікторія Анатоліївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Гросул Вікторія Анатоліївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Міненко Софія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності



Юрченко Тетяна Анатоліївна